

Εάν γυρίσουμε το ρολόι του χρόνου αρκετά χρόνια πίσω τότε θα έρθουμε σε μια εποχή όπου τα πάντα ήταν εντελώς διαφορετικά. Οι άνθρωποι, τα σπίτια, οι μεταφορές, οι εργασίες. Μια εποχή που δεν πρόκειται να ζήσουν ποτέ τα σημερινά παιδιά, γιατί εμείς τα μάθαμε να είναι κλεισμένα στους τέσσερις τοίχους του μυαλού τους...

Είχα καιρό να δώ την κυρία Λαμπρινή... Καθώς έφτιαχνα λοιπόν ένα ελληνικό καφεδάκι, θυμήθηκα κάτι που διάβασα πρόσφατα "...από τα μπρίκια είναι βγαλμένη η σύγχρονη ιστορία του Έθνους". Τη μυρωδιά του καφέ συνόδεψε ένα ταξίδι στο παρελθόν... Τα όνειρα και οι αθώες αναμνήσεις μιας άλλης εποχής... Η ιστορία του τόπου μας μέσα από τις αναμνήσεις ενός παιδιού ηλικίας πέντε μόλις ετών!

Από το παρελθόν... με νοσταλγία

Η κυρά Λαμπρινή θυμάται...

Επιμέλεια Άννα Αρσένη

μας. Είμασταν 5 παιδιά, γονείς, παππούς, γιαγιά.

Δυστυχώς δεν είχαμε να αντιμετωπίσουμε μόνο τη φτώχεια, αλλά ξέσπασαν και πολλές αρρώστιες. Αρρώστησα και εγώ βαριά και ετοίμασαν τα ρουχαλάκια για να με θάψουνε. Σαν όνειρο θυμάμαι μια γειτόνισσα που μου 'φερε μια κουκλίτσα. "Λαμπρινή, κοίτα μια όμορφη κούκλα". Δεν ξέρω αν αυτή η κούκλα μου χάρισε τη ζωή, πάντως εγώ συνήλθα. Η μάνα μου το φόρεμα αυτό, το έβαψε καφέ και το φορούσα.

Εν τω μεταξύ εμείς σα παιδάκια ανάβαμε φωτιές για να παίξουμε και ερχόσαντε τα μεγάλα αγόρια να τη σβήσουνε. Εγώ ντυμένη με το φουστανάκι αυτό, το σήκωσα για να

Ήμουν 5 χρονών όταν ήρθαν οι Γερμανοί στο χωριό μας, στην Χόβολο Καλαβρύτων. Την πρώτη φορά που ήρθαν δεν μας πείραξαν. Ίσα-ίσα ήταν πολύ ευγενικοί και μας έδιναν και φαγητά. Είχαν όμως πολλές ψείρες. Τους θυμάμαι να κάθονται στο σπίτι μας, που ήταν διώροφο και έβγαζαν ο ένας τις ψείρες του άλλου...

Η συμφορά μας βρήκε, όταν δύο Έλληνες πιάσανε μερικούς Γερμανούς και τους έριξαν ζωντανούς σε μια τρύπα. Θύμωσαν και κάψανε όλα τα χωριά. Όλη η περιοχή έζησε τα δεινά της Γερμανικής κατοχής και του εμφυλίου πολέμου πληρώνοντας το δικό τους φόρο αίματος.

Σκοτώσανε 1.400 άνδρες πάνω από 12 ετών. Τα γυναικόπαιδα τα είχαν κλείσει στο σχολείο των Καλαβρύτων για να τους κάψουν. Ο φρουρός άνοιξε τις πόρτες και τους άφησε ελεύθερους...

Από κει και μετά οι Γερμανοί αρχίσανε να καίνε όλα τα χωριά. Εμείς για να γλιτώσουμε το κακό φύγαμε προς το βουνό. Θυμάμαι τον παππού (τον πατέρα της μητέρας μου) που ήταν παράλυτος! Τον έβαλαν πάνω σε ένα γαϊδουράκι και κατευθυνθήκαμε προς το ψηλότερο σημείο του βουνού. Απτοφωλιά λέγεται. Για να γλιτώσουμε την οργή των Γερμανών. Την επόμενη μέρα, που γυρίσαμε στο χωριό, τα σπίτια μας ήταν καμμένα... Στάχτες ολόγυρα.

Πριν φύγουμε για το βουνό ο πατέρας είχε σκεπάσει το σιτάρι με άχυρο -γιατί δεν είχαμε προλάβει να το ξελυχνίσουμε ακόμα. Γυρίζοντας πίσω γλιτώσαμε το μισό. Σε κείνο το καλύβι που φυλάγαμε το σιτάρι τελικά μείναμε μέχρι να ξαναχτίσουμε το σπιτικό

φυλάζω τη φωτιά μη τη σβήσουνε τα αγόρια και παραλίγο να καώ... Με έσωσε η μανούλα μου. Έχω την αίσθηση ότι ξεγέλασα το χάρο για δεύτερη φορά και γύρισα πίσω στη ζωή εκείνη την ημέρα. Το φόρεμα-σάβανο κάπκε αλλά εγώ έζησα και όλα αυτά τα χρόνια δεν έχω πει ούτε ασπιρίνη!

Δύσκολα εκείνα τα χρόνια. Βάσανα πολλά. Το κακό μεγάλο. Για πάρα πολλά χρόνια τα χωριά μας είχαν μόνο ...μαυροφόρες!

✓ Όσο μεγαλώνει ο άνθρωπος αναπολεί τα χρόνια που πέρασαν με νοσταλγία.

✓ Φυσικά τα καλύτερα χρόνια είναι, για τους περισσότερους, τα παιδικά...

Η κυρία Λαμπρινή Σταύρου διαθέτει μια σπάνια δύναμη ψυχής. Παρόλα τα βάσανα και τις πίκρες της ζωής, συνιστά να γελάμε. Το γέλιο είναι υγεία και το μαγικό κλειδί σε όλες τις καθημερινές αντιξοότητες.

Θυμάται λεπτομέρειες από εκείνα τα δύσκολα χρόνια... Θυμάται γεγονότα... Θυμάται ιστορίες... Περιγράφει με λεπτομέρειες το χωριό της και παρόλο που λείπει αρκετά χρόνια, δάκρυσε όταν είδε στο διαδίκτυο φωτογραφίες από την Αγία Κυριακή, τη Χόβολη, το Σοποτό... "Είναι ένα χωριό πανέμορφο, γραφικό", μου είπε. Παρόλο που ο πληθυσμός του χωριού διαρκώς συρρικνώνεται, οι ελάχιστοι κάτοικοι, μεγάλης ηλικίας κυρίως που παρέμειναν είναι οι θεματοφύλακες της ιστορίας και των παραδόσεων του χωριού.

Κάνοντας μια έρευνα στο διαδίκτυο βρήκα μερικά αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία για τη Χόβολη αλλά και τα γύρω χωριά. Ανήκουν στο Δήμο Παίων ο οποίος είναι δήμος στην Αχαΐα. Έχει έκταση 99.325 στρέμματα και πληθυσμό 2.788 κατοίκους. Ο Δήμος αποτελείται από τα ακόλουθα χωριά και οικισμούς: Δάφνη, Λαός, Αμυγδαλιά, Σκοτάνη, Χόβολη, Άνω Χόβολη, Πεύκο, Άγιος Γεώργιος, Νάσια, Ποταμιά, Βεσίνη και Δεχούνη. Έδρα του Δήμου είναι η Δάφνη.

Όλος ο Δήμος Παίων είναι ένα γαλήνιο, πανέμορφο, ιδανικό μέρος. Είναι μια περιοχή χωρίς ανάπτυξη, με φθίνουσα δημογραφική εξέλιξη. Ωστόσο, ίσως αυτό να είναι το μεγάλο πλεονέκτημά της, αφού η εγκατάλειψη και η ερήμωση είχαν ως αποτέλεσμα τη διάσωση του παραδοσιακού χαρακτήρα και της πολιτιστικής κληρονο-

μιάς της περιοχής. Τα γραφικά στενά με τα καλύτερα τους ανάμεσα στα πέτρινα σπίτια, με τα ξύλινα μπαλκόνια τους, οι πέτρινες θολωτές βρύσες, τα πηγάδια, τα αξιόλογα θολωτά πέτρινα γεφύρια, οι επιβλητικές εκκλησίες, πραγματικά έργα τέχνης, όλα είναι κτισμένα από τους γνωστούς Λαγκαδινούς μαστόρους (από το κεφαλοχώρι Λαγκάδια), που οργανωμένοι σε κομπανίες από την εποχή της τουρκοκρατίας περιόδευσαν τα χωριά και έκτιζαν. Συνδέτουν δε ένα περιβάλλον υψηλής ποιότητας, μοναδικό σε ομορφιά. Και σε αυτό συντελούν οι μαγευτικές τοποθεσίες, οι κατάφυτοι λόφοι, οι δροσερές πηγές του Κεφαλόβρυσου, του Μαυριά στο Νασέικο, του Καλαθά στο Πάος, η Κακάσοβα στη Χόβολη, το πλατανοδάσος του Λάδωνα.

Η κυρία Λαμπρινή θυμήθηκε την ιστορία της κόρης που γκρεμίστηκε από μια κοτρόνα.

...Στη Χόβολη, επάνω στον Άη Θανάση, που είναι μία μεγάλη κοτρόνα, άμα περνάει κανείς από κάτω καταλαβαίνει μία ωραία, πολύ ωραία μυρωδιά. Εκεί λένε πως ήτανε μία φορά μία κοπέλα και την κυνηγούσανε οι Τούρκοι. Και τότε αυτοί για να μην την πιάσουν και την κάνουν ότι δέλουν, πήγε και γκρεμίστηκε από εκείνη τη κοτρόνα. Και έτσι άγιασε και μυρίζει εκεί πέρα το χώμα.

Κάθε ιστορία είναι για μας ένα πολύτιμο απόκτημα... Είναι η ιστορία του τόπου μας... Ας βοηθήσουμε τους νέους μας να γνωρίσουνε την πραγματική ιστορία αυτής της πανέμορφης χώρας που πέρασε τόσα βάσανα!

Επικοινωνήστε μαζί μας για να δημοσιεύσουμε τη δική σας ιστορία!